

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hukuk, toplumsal hayatı düzenleyen normlar bütünü olmanın ötesinde toplumsallığımızın özüdür. Bireyin toplumsal hayatla ilişkisinin temeli de, hukuki iş ve işlemlerin evrensel geçerlilikte herkese eşit uygulanmasına bağlıdır ki işte o zaman sağlıklı bir toplumsal birliktelikten bahsedilebilir. Tam da bu noktada hukuk düzeninin işleyişinde görev üstlenen kişi ve kurumlara duyulan güven ön plana çıkmaktadır. Bu misyonu taşıyan yargı kurumlarına güven ne kadar üst düzeydeyse, hukuk düzeninin doğru işleyişi ve toplumsal gelişim de üst düzeyde olur.

Ülkemizde ne yazık ki son yıllarda yargıya güven gittikçe azalmış, kaygı verici düzeye gerilemiştir. Bunun temel nedeni, anayasal süreçle iktidara gelen AKP'nin, hedeflediği otoriter ve teokratik yapı önünde engel olarak gördüğü yargıyı dizayn girişimleridir.

Türk siyasi tarihine kara bir leke olarak geçen 15 Temmuz Darbe Girişimi, özellikle yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı açısından ders niteliğinde sonuçlar içermesine karşın AKP iktidarı, müsebbibi de olduğu süreci lehine çevirme amacıyla hareket etmiştir. 4 bin civarında olduğu kaydedilen FETÖ'cü hakim ve savcının ihraç edilmesi; bununla birlikte doğan kadro açığı ve FETÖ'cülerin atanacak kadrolara sızmasını engelleme gerekçeleri, yargının AKP'ileştirilmesine meşruiyet kazandırılmak için kullanıldı. Bu süreçte en dikkat çeken düzenleme, hakim ve savcılık mesleğine atamalarda yazılı sınav için öngörülen 70 puan barajının kaldırılmasıydı. 6 Ocak 2017 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 680 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 6. Maddesi'yle, Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 9/A maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesindeki "en az yetmiş puan almak kaydıyla" hükmü yürürlükten kaldırıldı. Baraj puanı olmaksızın hakim ve savcı alımı, 20 Şubat 2019 tarihinde kadar uygulandı ve bu dönemde 4 bin 420 yeni hakim ve savcı ataması gerçekleştirildi. Özellikle hakim ve savcılığa avukatlıktan geçiş yapanların birçoğunun ya AKP üyesi ya da AKP referansına sahip olmasıyla, yargı bağımsızlığının dışarıdan siyaset eliyle değil içeriden yok edilmesinin tohumları atılmış oldu.

Geldiğimiz aşamada Yargıtay 3. Ceza Dairesinin geçen hafta Türkiye İşçi Partisi Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin verdiği kararlar Türkiye'nin 'hukuk devleti' olduğu savı ilga olmuştur. Anayasa Mahkemesi, Şerafettin Can Atalay'ın Anayasa'nın 67'nci maddesinde güvence altına alınan seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı ile 19'uncu maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine karar vermiş; kararın bir örneğinin hak ihallerinin ortadan kaldırılması için başvurusunun yeniden yargılanmasına başlanması, mahkumiyet hükmünün infazının durdurulması, ceza infaz kurumundan tahliyesinin sağlanması ve yeniden yapılacak yargılamada durma kararı verilmesi şeklindeki işlemlerin yerine getirilmesi için İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmiştir.

Alınan karar, on beş üyeden teşekkül eden Mahkeme'nin dokuz olumlu oyuna istinaden alınmıştır.

Bu sırada Can Atalay hakkındaki ceza dava dosyası, ilgili Yerel Mahkeme tarafından tek hakimin imzasıyla Yargıtay'a gönderilmiştir. Yargıtay 3. Ceza Dairesi, 08.11.2023 tarihli ve 2023/12611 E. sayılı dosya üzerinden; Anayasa Mahkemesinin söz konusu ihlal kararına hukuki değer ve geçerlilik izafe edilemeyeceğinden cihetle uyulmayacağına; Can Atalay'ın TBMM tarafından milletvekilliğinin düşürülmesi gerektiğine ve yetki aşımı yapan AYM üyeleri hakkında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulacağına karar vermiştir.

Anayasa'nın 153'üncü maddesi açık ve nettir ve Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığını betimler. Hiçbir organ, kurum ya da kişi Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamama, görev ve yetkisine hak ve hürriyetine sahip değildir.

Anayasa'nın söz konusu amir hükmüne karşın Yargıtay 3. Ceza Dairesinin Can Atalay'a ilişkin verdiği karar, üstüne AYM üyeleri hakkındaki suç duyurusuna ek olarak TBMM'ye, Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesi yönlü talimat nitelikli tutumu yargı krizini aşan emareler barındırmaktadır ki sonrasında taraflı cumhurbaşkanı konumundaki Recep Tayyip Erdoğan ile Yargıtay Başkanlığının açıklama ve sergilediği tutumlar, krizin hukuk düzenimizi yok etmek için fırsata dönüştürülmek istendiğini ortaya koymuştur.

Bu nedenle; yaşanan bu gelişmeler karşısında TBMM'nin tutum ve davranışının belirlenmesi, bu darbe girişimlerinin arkasında yatan nedenlerin araştırılması ve bu tür hukuk dışı girişimlerin önlenmesi için gereken düzenlemelerin araştırılması kapsamında bir Genel Görüşme açılması kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Burcu KÖKSAL
Afyon Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Ali Mahir BAŞARIR
Mersin Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

